

Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет
«Дніпровська політехніка»

Кафедра державного управління і місцевого самоврядування

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Т.в.о. завідувача кафедри

_____ Н.А.Липовська

01 вересня 2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Планування та прогнозування розвитку територій»

Галузь знань	28 Публічне управління та адміністрування
Спеціальність	281 Публічне управління та адміністрування
Освітній рівень.....	магістр
Статус	вибіркова
Загальний обсяг	4 кредити ЄКТС (120 годин)
Форма підсумкового контролю	диференційований залік
Термін викладання	2-й семестр
Мова викладання	українська

Викладачі: Шевченко Л.Г.

Дніпро
НТУ «ДП»
2021

Робоча програма дисципліни «Планування та прогнозування розвитку територій» для слухачів зі спеціальності «Публічне управління та адміністрування»

Розробники: Шевченко Л.Г., кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри державного управління і місцевого самоврядування

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри державного управління і місцевого самоврядування

Протокол від 01 вересня 2021 року № 1

Т.в.о. завідувача кафедри _____ Н.А.Липовська
(підпис)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		Вибіркова	
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 28 «Публічне управління та адміністрування»	Денна форма навчання	
Змістових модулів – 2	Спеціальність 281 «Публічне управління та адміністрування» ОПП «Публічне управління та адміністрування»	Рік підготовки	1-й
Індивідуальне завдання: Контрольна робота		Семестр	2-й
Загальна кількість годин – 120		Лекції	16 год.
Кількість годин для денної форми навчання: аудиторних – 36 год., самостійної роботи – 84 год.		Практичні та семінарські	16 год.
	Контрольні заходи	4 год.	
	Самостійна робота	84 год.	
	Індивідуальні завдання	20 год.	
	Вид контролю	Диференційований залік	
	Освітній рівень другий (магістерський)		

2. Мета навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Планування та прогнозування розвитку територій» є формування системи знань та практичних навичок з методології розроблення перспективних і поточних планів у діяльності органів влади та органів місцевого самоврядування на основі розвитку у межах освітньо-професійної програми таких компетентностей: СК 4, 7, 8, 9;

- Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу (ЗК 01).
- Здатність працювати в команді, мотивувати людей та рухатися до спільної мети, бути лідером, діяти соціально відповідально та свідомо (ЗК 02).
- Здатність розробляти та управляти проектами (ЗК 03).
- Здатність генерувати нові ідеї (креативність) (ЗК 07).
- Здатність фахово аналізувати інформацію, оцінювати повноту та можливості її використання (ЗК 10).
- Здатність визначати показники сталого розвитку на вищому, центральному, регіональному, місцевому та організаційному рівнях (СК 04).
- Здатність самостійно готувати проекти нормативно-правових актів, аналітичні довідки, пропозиції, доповіді, надавати експертну оцінку нормативно-правовим актам на різних рівнях публічного управління та адміністрування (СК 07).

- Здатність розробляти стратегічні документи розвитку соціально-економічних систем на вищому, центральному, регіональному, місцевому та організаційному рівнях (СК 08).
- Здатність здійснювати наукову та дослідницьку діяльність у сфері публічного управління та адміністрування (СК 09).

3. Передумови вивчення дисципліни

Передумовами для вивчення дисципліни є такі обов'язкові дисципліни: «Економіка та врядування».

4. Очікувані результати навчання

Вивчення навчальної дисципліни «Планування та прогнозування розвитку територій» передбачає досягнення таких результатів:

Результат навчання за дисципліною	Оцінювання результату
1.Продемонструвати <i>знання</i> : термінології планування, видів і змісту планування; сучасної концепції планування, методичних підходів до планування; сучасних загальноекономічних вимог до планів; функції планування та управління розвитком громад; методологію розробки положень, інструкцій, процедур, графіків різних видів планів; системи економічних норм і нормативів; основних завдань оперативного та стратегічного планування; сутність показників «результат», «ефект», «ефективність»; сутність і призначення оцінки результативності; критерії ефективності планування та прогнозування розвитку територіальної громади.	Тестування під час проведення контрольних заходів та заліку. Вивчення методології оперативного планування (семінарське заняття 1) Виконання індивідуального завдання (контрольної роботи).
2. Продемонструвати <i>розуміння</i> сутності: завдань і функцій планування та прогнозування розвитку територій, його об'єктивної необхідності та доцільності; економічних показників; понять «оперативне», «середньострокове» та «довгострокове» планування та їх взаємозв'язку управлінням місцевим розвитком; фінансового механізму забезпечення потреб територіальних громад; функцій і процесів управлінських відносин з приводу забезпечення місцевого розвитку; оцінки результативності і ефективності в управлінні місцевим розвитком.	Тестування під час проведення контрольних заходів та заліку. Виконання індивідуального завдання (контрольної роботи)
3.Продемонструвати здатність <i>аналізувати</i> та скласти судження (<i>синтез</i>) про окремі практики діяльності органу місцевого самоврядування в умовах ринкових змін та децентралізації публічного управління на підставі зібраної інформації з різних джерел, зокрема, статистичних	Виконання індивідуального завдання (контрольної роботи) Розрахунок загальнодержавних та регіональних макропропорцій розвитку господарського комплексу України в цілому та областей України (практичне заняття 1).
4. Продемонструвати вміння <i>аналізувати</i> економічні	Виконання індивідуального завдання

результати господарської діяльності громади	(контрольної роботи)
5. Продемонструвати практичні навички щодо оцінювання змін у плануванні розвитку громади та формування прогнозів для визначення можливостей усунення негативних наслідків (<i>синтез</i>)	Оцінювання прогнозів сталого розвитку України (практичне заняття 3).
6. Продемонструвати практичні навички щодо визначення показників, які використовуються при плануванні окремих напрямів діяльності самоврядного органу	Виконання індивідуального завдання (контрольної роботи) Визначення основних складових елементів стратегічного плану розвитку територіальної громади (семінарське заняття 2).
7. Продемонструвати практичні навички щодо розроблення перспективних планів та прогнозів розвитку території.	Виконання індивідуального завдання (контрольної роботи) Складання прогнозу розвитку територіальної громади та його структура (семінарське заняття 8).

Програмні результати, досягненню яких сприятиме вивчення дисципліни «Планування та прогнозування розвитку територій»:

ПРН 06. Здійснювати ефективне управління інноваціями, ресурсами, ризиками, проектами, змінами, якістю, застосовувати сучасні моделі, підходи та технології, міжнародний досвід при проектуванні та реорганізації управлінських та загальноорганізаційних структур, коригувати тактичні та оперативні плани управлінської діяльності.

ПРН 07. Уміти розробляти національні/регіональні програмні документи щодо розвитку публічного управління, використовуючи системний аналіз і комплексний підхід, а також методи командної роботи.

ПРН 12. Планувати і здійснювати наукові та прикладні дослідження у сфері публічного управління та адміністрування, включаючи аналіз проблематики, постановку цілей і завдань, вибір та використання теоретичних та емпіричних методів дослідження, аналіз його результатів, формулювання обґрунтованих висновків.

ПРН 15. У складі робочої групи на основі принципів системного аналізу та комплексного підходу готувати програмні документи щодо розвитку об'єктів публічного управління та адміністрування, розробляти стратегії розвитку територіальних утворень та органів публічної влади.

ПРН 23. Уміти здійснювати пошук та узагальнення інформації, робити висновки і формулювати рекомендації в межах своєї компетенції.

ПРН 24. Використовувати методи аналізу та оцінювання програм сталого розвитку.

5. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Планування розвитку територій.

Тема 1. Вступ до дисципліни.

Об'єкт, предмет, задачі курсу. Місце в системі теоретичних та прикладних економічних дисциплін. Позитивна і нормативна функції дисципліни. Методи дослідження.

Тема 2. Сутність, форми і методи планування.

Класифікація форм планування. Директивне та індикативне планування. Сутність, функції та цілі індикативного планування. Основні методи стратегічного планування, проектування.

Теоретичні основи економічного прогнозування (сфери, напрями, ключові принципи економічного прогнозування; класифікація методів і моделей економічного прогнозування).

Тема 3. Ресурсний потенціал територіальної громади.

Природно-ресурсний потенціал. Демографічні процеси. Зайнятість і ринки праці. Соціальна сфера, політика соціального захисту населення.

Тема 4. Діагностика стану територіальних громад як основа планування розвитку.

Профіль територіальної громади, його структура та спосіб наповнення. Опитування думки бізнесу щодо стану та перспективного розвитку територіальної громади. SWOT-аналіз та його застосування, інші види аналізу.

Тема 5. Макропропорції розвитку господарського комплексу як елемент планування та прогнозування.

Сутність макропропорцій, їх види: загальноекономічні, зовнішньоекономічні, міжгалузеві, галузеві, регіональні та ін. Сталість розвитку економіки та її роль у прогнозуванні. Методологія оцінки сталості розвитку економіки регіону за допомогою економічних, соціальних та екологічних індикаторів.

Тема 6. Сучасна система прогнозування та програмування в Україні.

Нормативно-правове забезпечення системи прогнозування та планування в Україні. Розроблення економічного прогнозу та основних процедур на кожному етапі прогнозування, обґрунтування показників моделі економічного прогнозування розвитку окремих територій. Довгострокові, середньострокові, короткострокові прогнози та програми. Бізнес-план підприємства та його місце у плануванні та розвитку економіки території.

Тема 7. Формування програм соціально-економічного і культурного розвитку територіальних громад.

Планування розвитку територіальних громад за принципом сталого розвитку. Цілі та пріоритети соціально-економічного і культурного розвитку країни та її територій, заходи державного регулювання. Структура та методологія побудови програми. Формування програм сталого місцевого економічного розвитку.

Тема 8. Методичні та організаційно-правові засади просторового планування в Україні.

Поняття, об'єкт, предмет та цілі просторового планування. Характеристика організаційно-правового забезпечення просторового планування в Україні.

Тема 9. Стадії містобудівного проектування.

Ієрархічна структура об'єктів містобудівного проектування. Основні правила містобудівного проектування. Характеристика стадій містобудівного проектування.

Тема 10. Генеральний план розвитку міста.

Визначення поняття генерального плану розвитку міста. Цілі та завдання, що вирішуються в рамках зазначеної стадії містобудівного проектування. Взаємозв'язок генерального плану з іншими формами економічного і просторового планування. Характеристика структурних елементів генерального плану. Організаційне забезпечення підготовки генерального плану.

Тема 11. Функціональне зонування територій.

Поняття та основні завдання функціонального зонування територій. Характеристика функціональних поясів та зон території.

Тема 12. Система територіальних кадастрів.

Види територіальних кадастрів, що використовуються у світі та Україні. Визначення поняття, цілі та завдання, характеристика структури територіального земельного кадастру. Визначення поняття, цілі та завдання, характеристика структури територіального містобудівного кадастру.

Змістовий модуль 2. Прогнозування розвитку територій

Тема 1. Вступ до прогнозування. Об'єкт, предмет, задачі прогнозування як дисципліни. Місце в системі теоретичних та прикладних економічних дисциплін. Сутність, види і методи прогнозування. Класифікація методів прогнозування.

Тема 2. Види та напрями прогнозування. Економічне прогнозування. Соціальне прогнозування. Демографічне прогнозування. Об'єкт економічного, соціального і демографічного

прогнозування. Природний, економічний і соціальний потенціал України і методи його прогнозування. Сукупність природних ресурсів, джерел енергії як об'єкт прогнозування. Науково-технічний потенціал як об'єкт прогнозування. Промислово-виробничий потенціал як об'єкт прогнозування. Сільськогосподарський потенціал як об'єкт прогнозування. Потенціал соціального розвитку як об'єкт прогнозування. Фінансові ресурси території як об'єкт прогнозування.

Тема 3. Основні функції прогнозування: науковий аналіз розвитку економіки та науково-технічного прогресу в певних умовах і відповідному ретроспективному періоді, оцінка об'єктів прогнозування, виявлення альтернативних шляхів економічного й соціального розвитку, нагромадження наукового матеріалу, обґрунтування вибору рішень.

Тема 4. Система прогнозування в Україні та її структура: прогнози економічного й соціального розвитку України на середньо- та короткостроковий періоди; Державна програма економічного й соціального розвитку України на короткостроковий період; прогнози економічного й соціального розвитку областей, районів і міст на середньостроковий період; програми економічного й соціального розвитку областей, районів і міст на короткостроковий період; прогнози розвитку окремих галузей економіки на середньостроковий період; програми розвитку окремих галузей економіки. Нормативно-правове забезпечення системи прогнозування в Україні. Розроблення економічного прогнозу та основних процедур на кожному етапі прогнозування, обґрунтування показників моделі економічного прогнозування розвитку окремих територій. Довгострокові, середньострокові, короткострокові прогнози та програми. Трирівнева система державного економічного планування в Україні відповідно до пооб'єктної класифікації: макроекономічне, територіальне, галузеве (мікроекономічне). Напрями прогнозування економічної діяльності територій. Формування прогнозів соціально-економічного і культурного розвитку територій. Узагальнений алгоритм процесу прогнозування розвитку регіону та його територій.

6. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	усього	у тому числі			
		лекції	практичні та семінарські	контрольні заходи	самостійна робота
1	2	3	4	5	6
Змістовний модуль 1. Планування розвитку територій					
Тема 1. Вступ до дисципліни	2				2
Тема 2. Сутність, форми і методи планування	8	2	2		4
Тема 3. Ресурсний потенціал регіонів	4				4
Тема 4. Діагностика стану територіальних громад як основа планування розвитку	7	2	2		3
Тема 5. Макропропорції розвитку господарського комплексу як елемент планування та прогнозування	7	2	2		3
Тема 6. Сучасна система прогнозування та програмування в Україні	8	2	2		4
Тема 7. Формування програм соціально-економічного і	6		2		4

культурного розвитку території					
Тема 8. Методичні та організаційно-правові засади просторового планування в Україні	6		2		4
Тема 9. Стадії містобудівного проектування	3				3
Тема 10. Генеральний план розвитку міста	4				4
Тема 11. Функціональне зонування територій	3				3
Тема 12. Система територіальних кадастрів	4				4
Разом за змістовним модулем 1	62	8	12		42
Змістовний модуль 2. Прогнозування розвитку територій					
Тема 1. Вступ до прогнозування.	9				9
Тема 2. Види та напрями прогнозування.	15	4			11
Тема 3. Основні функції прогнозування	13		2		11
Тема 4. Система прогнозування в Україні та її структура	17	4	2		11
Разом за змістовним модулем 2	54	8	4		42
Контрольні заходи	4			4	
Усього годин	120	16	16	4	84

7. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Розрахунок загальнодержавних та регіональних макропропорцій розвитку господарського комплексу України та областей України	2
2	Розробка (аналіз) профілю територіальної громади	2
3	Розробка метаплану планування розвитку території	2
4	Складання проектної пропозиції з вирішення обраної проблеми економічного розвитку територіальної громади	2
	Разом	8

8. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Сутність, форми, сучасні методи планування	1
2	Ресурсний потенціал регіону	1
3	Сучасна система прогнозування та програмування в Україні	1
4	Генеральний план розвитку міста. Функціональне зонування територій	1
5	Вступ до прогнозування.	1
6	Види та напрями прогнозування.	1
7	Основні функції прогнозування	1
8	Система прогнозування в Україні та її структура	1
	Разом	8

9. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Інноваційні методи розробки програм	2
2	Сучасні методи прогнозування	2
3	Організаційно-правове забезпечення процесу планування	2
4	Форсайт як спосіб планування	2
5	Показники розвитку територіальної громади	2
6	Формування програм та проектів сталого місцевого економічного розвитку	2
7	Генеральний план розвитку міста	2
8	Типова структура плану соціального та економічного розвитку ОТГ	2
9	Структура та порядок розробки регіональної стратегії розвитку	2
10	Функціональне зонування територій	2
11	Вступ до прогнозування.	2
12	Види та напрями прогнозування.	2
13	Основні функції прогнозування	2
14	Система прогнозування в Україні та її структура	2
	Разом	28

10. Розрахунок годин, що відведено на самостійну роботу

№ з/п	Види робіт	Кількість годин
1	Опрацювання програмного матеріалу, що не викладається на лекціях	28
2	Підготовка до практичних та семінарських занять	16
3	Виконання індивідуальних завдань	20
4	Підготовка до підсумкового контролю	20
	Усього годин	84

11. Індивідуальні завдання

Виконання індивідуальних контрольних завдань із підготовки проектних форм з планування вирішення обраної проблеми економічного розвитку територіальної громади за наданим шаблоном.

12. Методи навчання

Засвоєння матеріалу відбувається під час аудиторних занять (лекцій, практичних та семінарських), самостійної роботи над джерелами, а також роботі у додатку Google Classroom.

13. Методи контролю та розподіл балів, які отримують слухачі

Загальна підсумкова оцінка з дисципліни складається з суми балів за результатами:

- поточного контролю (30 %) – на підставі виконання індивідуальної письмової контрольної роботи слухача («Метаплан планування розвитку території») та його участі у практичних та семінарських заняттях;
- індивідуальної роботи слухача (40 %) – на підставі виконання та захисту індивідуальних завдань (контрольна робота, що передбачає складання проектної пропозиції з вирішення обраної проблеми економічного розвитку територіальної громади за проектним підходом);
- підсумкового контролю (30 %) – на підставі диференційованого заліку у вигляді комплексного тестування.

Всі завдання розміщуються слухачами та перевіряються викладачем у Google Classroom.

14. Шкала оцінювання: національна та ECTS

Рейтингова шкала	Інституційна шкала
90 – 100	відмінно
75-89	добре
60-74	задовільно
0-59	незадовільно

15. Методичне забезпечення

1. Робоча програма навчальної дисципліни.
2. Конспект лекцій у слайдах з дисципліни «Планування та прогнозування розвитку територій» / уклад. : Л. Г. Шевченко, О. Ю. Матвеева. – Дніпро : ДРІДУ НАДУ, 2019. – 152 с.
3. Інструктивно-методичні матеріали до практичних занять з дисципліни.
4. Інструктивно-методичні матеріали до семінарських занять з дисципліни.
5. Індивідуальні семестрові завдання для самостійної роботи (поточний контроль) слухачів.
6. Комплексні контрольні роботи.

16. Рекомендована література

Базова

1. Планування розвитку територіальних громад. Навчальний посібник для посадових осіб місцевого самоврядування / Г. Васильченко, І. Парасюк, Н. Єременко / Асоціація міст України – К., ТОВ «ПІДПРИЄМСТВО «ВІ ЕН ЕЙ», 2015. – 256 с.
2. Стратегічне планування місцевого розвитку. Практичний посібник / [Берданова О., Вакуленко В.]; Швейцарсько-український проект «Підтримка децентралізації в Україні – DESPRO. – К. : ТОВ «Софія-А». – 2012. – 88 с.
3. Економіка міст: Україна та світовий досвід: навч. посіб. / Вакуленко В.М., Дехтяренко Ю.Ф., Драпиковський О.І. та ін. – К.: Основи, 1997.
4. Куйбіда В.С. Регіональний розвиток та просторове планування територій: досвід України та інших держав-членів Ради Європи: збірник / В.С. Куйбіда, В.А. Негода, В.В. Толкованов. – К.: Вид-во «Крамар», 2009. – 170 с.
5. Куйбіда В.С. Територіальне планування в Україні: європейські засади та національний досвід / В.С. Куйбіда, Ю.М. Білоконь. – К.: Логос, 2009. – 108 с.
6. Лендшел М. Моніторинг та оцінювання стратегій і програм регіонального розвитку в Україні / М. Лендшел, Б. Винницький, Ю. Ратейчак. – К.: Вид-во «К.І.С.», 2007. – 120 с.
7. Лендшел М. Посібник з моніторингу та оцінювання програм регіонального розвитку / М. Лендшел, Б. Винницький, Ю. Ратейчак, І. Санжаровський / [за ред. Санжаровського І., Полянського Ю]. – К.: Вид-во «К.І.С.», 2007. – 80 с.
8. Регіональне управління: навч. посіб. / Л. М. Зайцева, С. М.Серьогін, Н. Й. Коніщева, В. Є. Зайцев, Т. О. Савостенко, І. Е. Польська, А. В. Чуйко, за наук. та заг. ред. д.е.н. Л. М.Зайцевої. – Д.: ДФ УАДУ, 2000. – 240 с.
9. Грабовецький Б.Е. Економічне прогнозування і планування : навч. посіб. – К. : Центр навчальної літератури, 2003. – 188 с.
10. Планування розвитку територій : навч. посібн. / Укладачі Т. О. Савостенко, О. Г. Братута, І. Е. Польська. – Д.: Дніпропетр. регіон. ін-т держ. упр. НАДУ, 2006. – 60 с.

11. Управління регіональним розвитком : навч. посіб. / С.М. Серьогін, Т.О. Савостенко, І.Е. Польська [та ін.] ; за заг. ред. Бобровської О.Ю. та Савостенко Т.О. – Д. : ДРІДУ НАДУ, 2010. – 168 с.
12. Методологія стратегічного планування розвитку об'єднаних територіальних громад в Україні. – Режим доступу : http://surdp.eu/uploads/files/SP_OTG_Methodology_UA.pdf.
13. Стеценко С. Г. Демографічна статистика : підручник / С. Г. Стеценко – К. : Вища шк., 2005. – 415 с.
14. Холден К. Економічне прогнозування: вступ / К. Холден, Д. А. Піл, Дж. Л. Томпсон. – К. : Інформтехніка – ЕМЦ, 1996. – 216 с.
15. Шаповал М. Новий балансовий метод як основа прогнозування розвитку економіки / Микола Шаповал // Економіст. – 2010. – № 11. – С.18 – 23.
16. Грабовецький Б. Є. Економічне прогнозування і планування : навч. посіб. / Б. Є. Грабовецький. – К. : Центр навч. літ-ри, 2003. – 189 с.
17. Комплексний демографічний прогноз України на період до 2050 р. / [кол. авт.] / за ред. чл.-кор. НАНУ, д.е.н., проф. Е. М. Лібанової. – К. : Український центр соціальних реформ, 2006. – 138 с.
18. Людський розвиток регіонів України: аналіз та прогноз (колективна монографія) / за ред. Е. М. Лібанової. – К. : Ін-т демографії та соціальних досліджень НАН України, 2007. – 367 с.
19. Моделі і методи соціально-економічного прогнозування : підручник / В. М. Геєць, Т. С. Клебанова, О. І. Черняк та ін. – Х. : ВД “ІНЖЕК”, 2005.
20. Пашута М. Т. Прогнозування та програмування економічного і соціального розвитку : навч. посіб. – К. : Центр навч. літ-ри, 2005. – 408 с.
21. Управління стратегічним розвитком об'єднаних територіальних громад: інноваційні підходи та інструменти : монографія / С. М. Серьогін, Ю. П. Шаров, Є. І. Бородин, Н. Т. Гончарук [та ін.] ; за заг. та наук. ред. С. М. Серьогіна, Ю. П. Шарова. – Дніпро : ДРІДУ НАДУ, 2016. – 278 с.
22. Управління проектами : навч. посіб. / Т. В. Маматова, В. М. Молоканова, І. А. Чикаренко, О. О. Чикаренко. – Дніпро : ДРІДУ НАДУ, 2018. – 128 с.

Нормативні документи

1. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на період до 2027 року від 05 серпня 2020 р. № 695. <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-zatverdzhennya-derzhavnoyi-strategiyi-regionalnogo-rozvitku-na-20212027-t50820>
2. Наказ Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо формування і реалізації прогнозних та програмних документів соціально-економічного розвитку об'єднаної територіальної громади» від 30.03.2016 р. № 75. http://www.cct.com.ua/2016/30.03.2016_75.htm.
3. Указ Президента України «Про схвалення Концепції державної регіональної політики» від 25.05.2001 р. № 341/2001. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/341/2001#Text>;
4. Постанова ВР України «Про Концепцію сталого розвитку населених пунктів» 24.12.1999 р. № 1359-14. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1359-14#Text>.
5. Закон України «Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України» від 23.03.2000 р. № 1602-III. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1602-14#Text>.
6. Закон України «Про стимулювання розвитку регіонів» від 08.09.2005 р. № 2850-IV. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2850-iv#Text>.
7. Указ Президента України «Про схвалення Концепції державної регіональної політики» від 25.05.2001 р. № 341/2001. <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/341/2001>;

8. Закон України «Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України» від 23 березня 2000 р. № 1602-III. <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1602-14>;

9. Закон України «Про державні цільові програми» від 18.03.2004 р. № 1621-IV. <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1621-15>;

10. Наказ Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житловокомунального господарства «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо формування і реалізації прогнозних та програмних документів соціально-економічного розвитку об'єднаної територіальної громади» від 30.03.2016 р. № 75. http://www.cct.com.ua/2016/30.03.2016_75.htm.

Допоміжна

1. Шаров Ю. П. Управління змінами. – Київ: Видавництво УАДУ, 1998. – 86 с.

2. Шаров Ю. П. Стратегічне планування в соціотехнічних системах і в місцевому самоврядуванні. – Київ: Видавництво УАДУ, 1996. – 86 с.

3. Днепропетровская область – экономический потенциал – инвестиционная привлекательность / научный руководитель работы д.э.н. Зайцева Л. М. – Д., 1998. – 82 с.

4. Мінченко М.В. та ін. Планування та прогнозування соціально-економічного розвитку регіонів : підручн. / М.В. Мінченко, Л.П. Чижев, А.В. Фролков. – Суми: Університетська книга, 2004. – 442 с.

5. Дніпропетровська обласна державна адміністрація. Щодо рекомендацій до розроблення плану соціально-економічного розвитку об'єднаної територіальної громади [Електрон. ресурс]. – Д. : Загальний відділ, [2016]. – 1 електрон. опт. диск (CD-ROM).

6. Управління фінансовими ресурсами та бюджетом територіальних громад : практичний посібник / О. Ю. Бобровська, Т. А. Крушельницька, О. Ю. Матвеева, М. М. Трещов, Л. Г. Шевченко ; за заг. ред. Серьогіна С. М. та Т. А. Крушельницької. – Дніпро : ДРІДУ НАДУ, 2018. – 113 с.

7. Стан і нові можливості соціально-економічного розвитку Дніпропетровської області : монографія / Бобровська О. Ю., Серьогін С. М., Каховська О. В. [та ін.]; за заг. ред. О. Ю. Бобровської. – Дніпро : ДРІДУ НАДУ, 2019. – 276 с. (авторський внесок розділи 1.6, 2.3, 2.6, 2.8).

8. Аналіз стану та тенденцій розвитку зовнішньої торгівлі в Дніпропетровській області: виклики та можливості для сталого регіонального зростання / О. Ю. Матвеева, Л. Г. Шевченко // Аспекти публічного управління : науковий журнал – Дніпро : Грані, 2019. – Том 7. – № 9 – 10. – С. 79 – 87.

9. Шевченко Л. Г. Соціальна відповідальність бізнесу та сталий розвиток громад: як це працює? / Л. Г. Шевченко // Сталій розвиток територій: проблеми та шляхи вирішення : матер. X міжнар. наук.-практ. конф. 25 жовт. 2019 р. / за заг. ред. О. Ю. Бобровської. – Дніпро : ДРІДУ НАДУ, 2019. – С. 146 – 149.

10. Шевченко Л. Г. Забезпечення фінансово-економічної спроможності територіальних громад України крізь призму цілей сталого розвитку / О. Ю. Матвеева, Л. Г. Шевченко // Соціально-економічний розвиток регіонів в умовах децентралізації влади: цілі, механізми, інструменти : матер. щорічної наук.-практ. конф. 28 – 29 трав. 2020 р. (Одеса, ОРІДУ НАДУ, 2020) (подано до друку).

11. Шевченко Л. Г. Внесок сільських рад у збереження навколишнього середовища в громадах / Л. Г. Шевченко // Теорія та практика публічної служби : матер. наук.-практ. конф., Дніпро, 21 грудня 2018 р. / за заг. ред. С. М. Серьогіна. – Дніпро : ДРІДУ НАДУ, 2018. – С. 83 – 85.

12. Шевченко Лілія. Екологічна складова сталого розвитку сільських територіальних громад: проблеми та шляхи вирішення / Лілія Шевченко // Науково-практичне забезпечення розвитку та співробітництва об'єднаних територіальних громад : матер. наук.-практ. конф. за міжнар. участю, м. Дніпро, 30 жовтня – 30 листопада 2018 р. / за заг. ред. І. А. Чикаренко. – Дніпро : ДРІДУ НАДУ, 2018. – С. 283 – 286.

17. Інформаційні ресурси

1. www.minregion.gov.ua
2. www.usaid.org
3. www.rada.gov.ua
4. www.minfin.gov.ua
5. www.kmu.gov.ua
6. <http://Oblrada.dp.ua>
7. <http://www.adm.dp.ua>